

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De custodia castitatis. 5

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](#)

nobis Sponsus de cælestibus. Et vos Christi Virgines, ferte lamen-
pades iam ardentes, oleum simul deferentes. Ecce ianua patet,
quæ parata sunt, intrent. Intremus, intremus per portas, quas
aperuit Dominus, ut cum omnibus Sanctis mereamur illum be-
nedicere & laudare in secula seculorum. Amen.

SERMO V.

De custodia castitatis.

1. Sermone præcedenti, in laudem castitatis quædam diximus,
sperantes quod hæc virtus multorum erit grata cordibus,
quæ iure nil in se habet offensionis. Et si sunt, qui offenduntur:
sua potius hoc obscoenitati, non eius sanctitati imputent: nam
castitas velut quidam carbunculus, in sanctorum vita semper
emiciuit. Confidimus igitur, quod tanto charius amplexabitur ab
omnibus, quanto splendidior effecta videtur sacrarum laudum
præconijs. Alta profecto laus eius, quæ non ex hominibus sed à
Deo procedit, & Sanctorum abundantius declaratur exemplis.
Præcesserunt nos multi continentia armis amicti, & fuso sanguini
ne proprio reliquerunt, quid sit agendum nobis de corpore no-
stro; quia sanctitati, non corruptioni nos optant famulari. Con-
currit etiam hodie sacratissima vtriusque sexus multitudo, ad re-
gales nuptias filij Dei, optans pro illecebris carnis adimpleri Spi-
ritus sancti fructibus, qui sunt, pax, patientia, modestia, continen-
tia, castitas. Et quia tam excellentis est dignitatis, non est mirū,
si tepidi in eius deprehendamus laudibus; cum ipsa locum habeat
celsiorem, & materiam loquendi ministret copiosam magis peri-
tis. Silere tamen de illa non oportet omni modo, quam tam ne-
cessariam nobis agnoscimus: sine qua, nec sanctitatis perfectio-
nem valemus assequi; pro qua in Sanctorum omnium remunera-
tione, translato laboris onere, in perpetuum beari non dubitamus.
Perscrutemur ergo diligentissimè qualiter seruari possit castitas,
quibus etiam iuuari remedij debeat incontinentis animus. Ad vir-
tutem quippe castitatis absque labore & certamine non perueni-
tur; sine timore Dei & sui custodia, nulli in ea perseverare dona-
tur.

2. Grandis quædam custodia, ad conseruationem perseveran-
tiamque castitatis, est utique instituenda deuotis; ne videlicet
loqui, audire, legere, aut talia intueri velit affectio carnis, vnde
postea generari queat aliqua occasio tentationis. Verum hi,
qui Spiritu sancto irrorante, ab astibus carnis aliquantulum
temperati sunt, & magno iam castitatis munere præcincti vi-
dentur, si foris adhuc per sensum custodiæ se non mu-
niunt, periculo rursus & casui appropinquant. Foris enim per
sensus

sensus hauritur, vnde mens casta deturpari, & delectationum for-
didarum veneno, ad mortem nonnumquam solet infici.

3. Dehinc valde est necessarium, cordis cubile sollicitus ob-
strui; ne visa aut audita prius phantasmata irruant; ne illa, qua
videbantur obliuioni tradita, propter hominis incuriam reuer-
tantur, & pacem cum tranquillitate conscientiae de corde tollant,
sicque de castitatis beatitudine cogitare prohibeant. Cæcatur
protinus mens pura, si sollicitudinē intimam cum disciplina cor-
poralium sensuum amiserit, & quæ gaudio perfundi poterat, in-
dubitanter amaritudini & dolori admiscetur. Quid mirandum, si
tradatur ludibrio diaboli, quæ prætermisit fidelissimum pactum
immortalis Sponsi? A uertat benignissimus Saluator Christus,
talem iudicij sententiam à cordibus nostris: sed dignetur potius
conferre vberiorem spiritus sui gratiam, qua intus sanctificari &
confirmari, aduersus carnis bella mereamur. Flagitemus ab ipso
remedia salutaria, quibus concupiscentiae fomes sopiaatur, & ca-
stitatis augeatur refrigerium, ut simus sanctificationis templum;
& sicut decet Sanctos, immaculati persecueremus cum Christo,
quemadmodum Propheta in Psalmo loquitur: *Domum tuam de-
bet sanctitudo in longitudine dierum.*

4. Valet maximè ad castimoniacē decus promerendum sobrie-
tatis virtus, quæ delicatores respuit cibos, & potum effluentem
refecat: vigilijs sacris atque ieunijs cōprimere carnis lasciuia
suadet, laborare prædicat, occupari semper in Dei opere adhor-
tatur, quia otium & deliciae, prædones sunt castitatis. Beatissima
verò castitas, totius gratiæ & sanctitatis amatrix, sapienter qui-
dem admonet renuntiare terrenis affectibus: ne cælestibus frau-
demur muneribus, & ne sanctorum consortijs simus indigni, ita
inquiens: *Ego mater pulchra dilectionis, & timoris, & magnitudinis,
& sancta spei. Transite ad me omnes, qui concupisces me, & à gen-
erationibus meis adimplemini.* Qualis ipsa est, tales fieri & alios desi-
derat, Nam ipsa liberrima existit, & nulla peccatorum contagio-
ne violata, manet in innocentia vitæ. Nullis carnalibus resolu-
tur aëstibus, refugit brutorum subdi aëstibus, & sulphureis consu-
mi flammis contremiscit, propter creatoris sui reverentiam. In-
genua (inquit) sum, & speciosissima in genere meo, vt omnis a-
ctio, vox, & sermo, index pudicitiae protestatur. Ideo obscenis
nimium dedignor circumueniri negocijs, solis delector sinceris
& probis sodalibus interesse. Vox etenim mea in Canticis est:
*Fulcite me floribus stipate me malis; quia solius conditoris amore lan-
gueo.* Talibus incitamentis, ex Spiritus sancti vocatione fluenti-
bus, confortatur castitatis amator, ac contra immissionem sata-
nitæ & concupiscentiae motum fit constans bellator.

§. Hic

Psal. 92.

Otium &
deliciae
prædones
castitatis.

Eccli. 24.

Cant. 2.

5. Hic non pugnatur armis aut ferro, sed patientia, oratione, & humilitate: nam ita subiugatur facilius omnis motus libidinis. Donum enim Dei est, & misericordia in electis illius, posse corruptibilis carnis concupiscentiam compescere; ignem quoq; in sinu proprio ferre, nec tamen præualere aduersus mentem. Verissimæ gratiæ Dei est hoc priuilegium, & nullius hominis meritum. Meritò ergo Moyses famulus Domini miratus est, quare rubus ardebat, & non comburebatur, atque ait: *Vadom, & videbo visionem hanc grandem.* Quis ex nobis est, quem stupor non apprehendat, quomodo in carne fragili, in vase fœtili fieri possit; vt homo carnali grauatus pruritu, frequenti vexatus temptationum impulsu, nunquam præstet voluptuose cogitationi consensum? O quām mirabilis Deus in Sanctis suis, qui talem virtutem & fortitudinem contulit seruis suis, benedictus in æternum Deus. Opus namque magnæ fortitudinis est, talem in seipso experiri rebellionem, & continuò per gratiam Dei de se conari habere victorianam.

Exod. 3.

6. Ut verò certior sit hæc victoria, fuga est assumenda; his tanto magis, qui infirmiores se cognoscunt. Nec imputandum inertiarum hominis & pusillanimitati talis occultatio, cùm utique magnanimus dicendus sit, qui festinus effugerit, & cautius ignes lubricos declinando deuicerit. Hoc in Ioseph patriarcha castissimo adolescentे factum legimus, cùm impudens femina oculos in lucidissimum pudicitiæ speculum inieceret: quia fugit Ioseph, & exiit foras. Multum itaque circumspectus, & pauidus esse debet, qui in carne fragili beatius castiusque vivere dispositus. Paueat, & se custodiat omnis iuuenilis animus; quoniam magnæ infiditæ & multa pericula consurgere aduersus eum consuerunt. Incerta victoria, & molestiora probantur certamina.

Fuga con-
ducit ad
custodiam
castitatis.

Gen. 39.

7. Nulla ætas, nullus quoque sexus libertatem sibi castitatis audeat polliceri. Cogitandus est frequenter Sansonis sanctificati hominis lamentabilis laqueus; qui cùm funibus & catenis vinci- *Iudic. 16.*
ri non posset, vnius mulieris blandimento superatus est, & hosti-
bus traditus. Qui statim eruerunt oculos eius, & vincitum per-
duxerunt in ciuitatem suam; quia mens carnis dissoluta blandi-
tis, potestati traditur diabolice ad illudendum; ac illi per sugge-
stionem cupiditatum & voluptatum sæcularium, eius spiritua-
lem euertunt intentionem; cordis scilicet oculum, & vincitum
ad sæculum pertrahunt, aut (quod desperatius est) Tartari tan-
dem claustris mancipant. Doleamus, & timore solliciti de nostra
infirmitate nunquam erigamur; quando sanctus Dauid rex &
propheta Dei electus est voluptate carnis: & qui terrena mente
pura sæpiissime calcabat, flebiliter (ut dicimus) ad illicita opera
quando-

Samson
captiuus,
vincitus &
excæterus
quid si-
gnificet.

2. Reg. II.

X58 SERMONES AD FRATRES.

3. Reg. 12.

3. Reg. 12.
3. Reg. 11.
& 16.

Matth. 20.

quandoque cecidit. Pro qua enormitate criminis, aduersa illi multiplicia suscitauit omnipotens Deus, iuste puniens hoc grande facinus, ad terrorem cuiuslibet prævaricatoris. Sapientissimi quoq; Salomonis lapsus profundius intueamur, ampliusq; diuinum metuamus iudicium, quod talis ac tantus vir (de quo legitur, quod Dominus dilexit eum, & appellatus sit amabilis Domini, & quia fecit illum excelsum præ omnibus regibus Israel) ad hanc corruit mentis insaniam, ut idola adoraret, quia mulieres euertunt sensum eius. Quis igitur non pertimescat de se, etiam si fuerit iam castus & sanctus in operibus suis, audiens viros tam fortes & illustres cecidisse? Idcirco nemo se fiducia non bona erigat, quamdiu cum grauat corruptibilis huius vitæ incertitudo; sed tanto magis se humiliet & deprimat, quia qualis illum tentatio apprehendere possit, ignorat; & quis eius finis fit, prescire non valeret. Multi enim sunt vocati: pauci vero electi. A dhibenda est ergo cantio magna, pro perseverantia & custodia castitatis, ne umquam calido tentatori, foris aut intus, pateat vel minimus accessus.

8. Nullus tamen quamvis imbecillis frangatur laboribus aliquibus, aut temptationibus perturbetur, sed meminerit, quod tanto illi erit corona preciosior, quanto fuerit in resistendo conflictus maior. Neque videri posset, cur castitatis victoria haberetur meritis maior, & laude sanctorum insignior, si non grauioribus ac tantis probaretur temptationum incursum. Letificare ergo nos debet, illa beatissima felicitatis æternæ recompensio: & erigere ad laborem certaminis, spes coronæ immarcessibilis; qua laureatae letantur sanctorum animæ cum Christo sine fine, pro leuissimis laboribus. Ad quam nos exules perducere dignetur Iesus Christus, spes & corona sanctorum omnium, qui cum Patre & Spiritu sancto regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

SERMO VI.

Contra carnalia tentamenta.

1. D E re quidem necessaria & utili saepius tractare, nec superfluum putari debet, nec infructuosum. Quid ita necessarij, quid tamen utile saluti omnium, sicut mortiferis mederi passionibus animarum? Nil itaque sic morbidum, sic contagiosum inuenitur in homine; sicuti concupiscentia carnalis & indomita libido, quæ totam corruptit anima pulchritudinem. Supra namque pauca de laudibus castitatis egimus; deinde subsequenti sermone de eius observatione nonnulla remedia protulimus: restat ergo nunc adhibere aliquod salutiferum cauterium; ut qui neque decore

